

Tisztelt Tudósítók,

Az ENSZ Kisebbségi Jelentéstevőjének erdélyi látogatása után fontos következtetéseket vonhatunk le. Tájékoztatom kell a közvéleményt néhány sajnálatos fejleményről is, amelyek egyszer már meghiusították a látogatást, most pedig jelentős mértékben aláásták annak hatékonyságát.

Az erdélyi magyar érdekvédelem sokáig elhanyagolta az ENSZ által nyújtott lehetőségeket. Az első részvétel a genfi Kisebbségi Fórumon 2008-ban valósult meg a Bolyai Kezdeményező Bizottság szervezésében. 2010-ben, a román országjelentés tárgyalásakor, az általam vezetett delegáció nem mással, mint az RMDSZ-szel konfrontálódott: a szövetség politikusai arról próbálták meggyőzni a világ közvéleményét, hogy Romániában minden rendben van. Ezt követte a Székely Nemzeti Tanács 2013-as, majd Kárpát-medencei csapatunk 2016-os felszólalása, amikor is fogadott minket az ENSZ akkori Kisebbségi Jelentéstevője, mi pedig Kárpát-medencei látogatásra hívtuk meg őt. A sikeresen induló kezdeményezést egy furcsa közjáték zavarta meg: csapatunkba az utolsó pillanatban egy RMDSZ-es képviselőjelölt is bekérezkedett, amit örömmel vettünk. Azt már kevésbé, hogy a meghívás elfogadása előtt, amikor még nem lett volna szabad ezt nyilvánosságra hozni, a sajtóhoz szaladt hogy őt fogadta a Jelentéstevő, és ő hívta meg a Jelentéstevőt Erdélybe.

További másfél éves háttér munka után az új Jelentéstevő elfogadta a meghívásunk, melynek megszervezését a Magyar Civil Szervezetek Szövetsége vállalta, a meghívót Bodó Barna egyetemi tanár, elnök írta alá. A szükséges anyagiakat kéresemre Barabási Albert-László hálózatkutató fizikus biztosította. Az idő szűkössége miatt a látogatás csak egy országra korlátozódhatott, ezért azt javasoltam, hívjuk meg Kolozsvárra a többi határon túli közösség vezetőjét.

Ezen a ponton a FUEN jelezte, hogy részt venne a szervezésben, amit örömmel vettünk. Azt már kevésbé, hogy utána minden visszafordíthatatlanul az RMDSZ ellenőrzése alá került, és tapinthatóvá vált a rendezvény pártpolitikai célokra való felhasználása. Mi több, a kezdeti egyezségeink sorozatos felrúgása miatt elkezdődött egy igen negatív folyamat.

Az elmúlt években többször is szembesülnöm kellett azzal, hogy az EBESZ, a Fehér Ház és az Európai Parlament diplomatái azt közölték velem, hogy „they say the opposite”, vagyis az RMDSZ küldöttei egy párhuzamos valóságot mutattak be nekik. Éppen ezért az RMDSZ vezetőivel való találkozón is biztonságot jelentett volna a civil jelenlét. Ezzel szemben az RMDSZ kijelentette, hogy a tulajdonképpeni meghívó, Bodó professzor, nem vehet részt ezen a találkozón.

Az RMDSZ-es csapat ki akart zárni a rendezvényről egy sor olyan személyt és intézményt, amelyek a kezdetektől fogva a csapatunkban voltak, vagy nyilvánvalóan ott lett volna a helyük a rendezvényen. Elképesztőnek tartom, hogy a Partiumi Keresztény Egyetemet is megpróbálták távol tartani, és csak határozott fellépéssel tudtuk elérni, hogy a PKE is kapjon meghívót. A félelem oka az volt, hogy esetleg Szilágyi Zsolt politikust küldik a megbeszélésre (ami érthetetlen, hiszen ő nem is egyetemi alkalmazott). A Székely Nemzeti Tanács és egy, a magyar orvosképzésért síkra szálló civil szervezet meghívóját nem voltak hajlandók aláírni, így ezt én tettem meg. Amit a legfurcsábbnak tartok, hogy többszöri kéresem ellenére Sógor Csaba EP-képviselő még a nyilvános rendezvényre sem kapott meghívót, a Kolozsvári Magyar Diákszövetség nevét pedig az oktatási összefogás programjából, és az azt követő sajtóközleményből is törölték. Egy adott pillanatban egy jogsértéseket dokumentáló előadást is megpróbálták eltüntetni a programból – ezt furcsamód csak az egyik meghívottnak küldött anyagból tudtuk meg. Az RMDSZ sajtóközleménye a meghívó, kezdeményező és szervező felek körül is ködösít, szerepel benne viszont Magyar Tivadar RMDSZ-alelnök, akinek 2007-ben meghatározó szerepe volt a Babes-Bolyai Tudományegyetem magyar intézetei létrejöttének elszabotálásában. Tragikomikus momentum volt, amikor az RMDSZ szervezői azzal vádoltak, hogy egy magyar közéleti személyiséget titkos bejáraton csempészttem be az amúgy nyilvános kolozsvári konferenciára. A Babes-Bolyai Tudományegyetem képviselőjének Marosvásárhelyen elhangzott megjegyzésére, hogy az egyetemen teljes a nyelvi egyenlőség, csak jómagam és a KMDSZ képviselője reagáltunk.

Az RMDSZ pont olyan cinikus módszereket vet be a neki nem tetsző civilek ellen, mint a román államhatalom a magyarság ellen. A jövőben határozottan föl kell lépünk minden olyan kísérlet ellen, amely egy nemzeti jelentőségű rendezvény pártpolitikai célok szerinti átszervezésére irányul.

Hantz Péter, tudományos kutató

Kolozsvár, 2018. december 11.